

Brug handlekraften.

Sådan styrker du erhvervslivets rammevilkår i din region.

Indhold

Udvalgte forslag til et styrket erhvervsliv	2
1. Sundhed og forebyggelse	3
2. Grøn omstilling	6
3. Infrastruktur og mobilitet	8
4. Forskning	11
5. Iværksætteri og innovation	13
6. Digitalisering og ny teknologi	16
Dansk Erhvervs fokus på de regionale og kommunale erhvervsvilkår	18

Udvalgte forslag til et styrket erhvervsliv

OFFENTLIG- PRIVAT SAMARBEJDE

For at fremme nye udbydere, skal der oplyses aktivt om borgernes ret til frit valg af leverandør.

SUNDHED

Innovative løsninger og effektiv drift fremmes ved at opgaver som ambulancekørsel, drift af hospitalsafdelinger, scanninger, standardiserede operationer mv. konkurrenceudsættes.

GRØN OMSTILLING

Grønne løsninger får luft under vingerne, ved at der indføres grønne krav som et parameter indkøb og udbud.

INFRASTRUKTUR

For at sikre sammenhængene grønne transportkorridorer, skal der indgås tværregionale samarbejder om etablering af den nødvendige grønne lade- og tankinfrastruktur.

FOREBYGGELSE

For at få mest sundhed for pengene skal man ved indkøb af behandlinger og løsninger lægge vægt på Total Cost of Ownership (TCO).

FORSKNING

Danmark skal være ledende indenfor klinisk forskning. Derfor skal der være færre omkostninger og gebyrer forbundet med den kliniske forskning.

IVÆRKSÆTTERI

Iværksættere ønsker langt hellere et marked end de ønsker kommunal støtte. Vær derfor risikovillig og benyt en ny eller alternativ leverandør når der skal indkøbes.

INFRASTRUKTUR

Man sikrer bedre adgang til markedet, og et større udbud af leverandører af ambulancekørsel, ved at opdele udbuddet af driften i forskellige delregioner.

SUNDHED

Sunde og raske borgere er afgørende for velstand og velfærd. Derfor skal patientrettighederne overholdes og styrkes.

FORSKNING

Data er et nyt råstof for danske virksomheder. Regionen skal understøtte én national indgang til sundhedsdata samt stille anonymiserede data til rådighed.

DIGITALISERING

Ressourceeffektive arbejdsprocesser kan understøttes af, at der tænkes i datadreven styring, og digitale løsninger fra start.

OFFENTLIG- PRIVAT SAMARBEJDE

Fair og lige konkurrence, skal sikres, ved at der sker en korrekt prissætning af den offentlige service ved udbud.

1. Sundhed og forebyggelse

Et af de helt store velfærdsområder – og regionens ubetinget største udgiftspost – er sundhedsvæsenet, som er udfordret på flere fronter. Danskernes forventninger til kvalitet, behandlingstilbud og muligheder stiger hurtigere, end det offentlige kan honorere.

Adgangen til god og hurtig sygdomsbehandling, forebyggelse og sundhed er i toppen af danskernes ønskeliste, når det kommer til politiske prioriteringer. Det er der god grund til at imødekomme, da hele samfundet tjener på at borgerne har adgang til god og hurtig behandling, den nyeste teknologi og de bedste ansatte. Da der i 2030 vil være 160.000 flere ældre over 80 år, sættes den regionale økonomi under pres, da ældre mennesker generelt bruger sundhedsvæsenet mere end personer i den studie- og arbejdsdygtige alder. Nye behandlingstilbud, medicin og viden øger også antallet og omfanget af behandlinger, som tilbydes til den brede befolkning.

Derfor skal vi tænke sundhedsvæsenet med borgeren i centrum. Vi skal værne om det frie valg, styrke patientrettighederne og højne kvaliteten ved at sikre gode betingelser for vedvarende innovation, udvikling og et stærkt samarbejde mellem offentlige og private aktører. Det skal vi af hensyn til den enkelte, men også fordi vi ikke har råd til at fortsætte, som vi plejer. Vi skal blive bedre til at levere sundhed af høj kvalitet til en bæredygtig pris. Det kan private udbydere hjælpe med – og valgfriheden, som det giver, efterspørges af borgerne. Det er ingen selvfølge, at regionen både skal forbruge, producere og kontrollere. Ved at være åben over for offentlig-privat samarbejde på sundhedsområdet kan vi få mere velfærd og valgfrihed.

Life science- og sundhedsbranchen er kæmpe vækstmotorer for dansk økonomi, og for eksporten. Branchen beskæftiger over 218.000 danskere¹ på tværs af den offentlige og private sektor. Danmark har en global styrkeposition, som kan mærkes i alle dele af landet. Ikke blot som velstand og arbejdspladser, men også som velfærd og sundhed.

Vi skal styrke denne position, fordi Danmark er et sundheds- og life science-land. Kort sagt skal regionerne stræbe efter at blive de bedste til behandling af patienterne i samarbejde med virksomhederne.

¹ Danmarks Statistik, tabel RAS300 (2019), Ansatte i Medicinalindustri, Fremstilling af medicinsk udstyr, hospitaler, samt læger, tandlæger mv.

Dansk Erhverv anbefaler

Borgerens skal sikres de bedste og nyeste behandlingstilbud

Med et sundhedsvæsen i topklasse følger også, at danskerne skal have adgang til de mest innovative og bedste behandlinger. Det betyder bl.a., at patienter og sundhedsvæsen skal have adgang til de nyeste og bedste teknologier, medicin og medicinsk udstyr. Det kræver dialog mellem det offentlige, det private og patienterne.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- indkøb og ibrugtagning af behandlinger og løsninger skal lægge vægt på *Total Cost of Ownership* (TCO)², og dermed afspejle den reelle værdi og omkostning for regionen ved at indkøbe eller ibrugtage en bestemt løsning eller teknologi.
- der sikres transparente muligheder for lancering og ibrugtagning af nye behandlinger.
- der sættes måltal for behandlingstider ifm. ibrugtagning af ny medicin og teknologi. Hvis der findes en behandling, skal den ud til patienterne - frem for at drukne i bureaukrati.
- der oprettes en pulje til kompensation for øgede medicinudgifter, på de enkelte afdelinger, så afdelingerne ikke "straffes" for at ibrugtage nye behandlinger - eller tilsvarende opnå besparelser og effektiviseringer.

Øget valgfrihed og flere muligheder

Det vigtigste når man bliver syg, må være at blive behandlet så hurtigt og godt som muligt. Her er et styrket samarbejde med det private erhvervsliv en oplagt løsning for bl.a. at nedbringe ventetider og for at sikre en kompetent behandling. Alt for mange regionale udbud gennemføres dog på en uhensigtsmæssig måde, som ikke giver det bedst mulige udfald for hverken region eller borger. Det resulterer i dårlige løsninger og uhensigtsmæssige indkøb, som i sidste ende går ud over hele samfundet.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- patientrettighederne overholdes og styrkes.
- udbud i højere grad deles op for at sikre forsyningssikkerhed, større konkurrence og teknologisisikring.
- opgaver som ambulancekørsel, drift af hospitalsafdelinger- og stuer, scanninger, fødselsforberedelse, standardiserede operationer mv. konkurrenceudsættes.

Styrket forebyggelse efter COVID-19

Coronakrisen har været en integreret del af alt, vi har foretaget os i over et år. Især sundhedsvæsenet har været konstant påvirket, og valget til landets regionsråd vil alt andet lige blive påvirket af den unikke situation, vores sundhedsvæsen har været i. Der er både positive og negative erfaringer, som skal tages med videre - særligt når det kommer til forebyggelse af sygdomme, og forbedring af folkesundheden.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- regionen samler op på de positive og negative erfaringer omkring forebyggelse, digitalisering, telemedicin, sundhedsdata mv., de har fået under coronakrisen, så de gode kan føres videre.
- der opstilles forpligtende mål for forebyggelse i et samarbejde mellem kommunerne og regionen.
- der foretages investeringer, som øger folkesundheden generelt og dermed sparer omkostninger i det lange løb.

Handlekraft, der har styrket sundhed og forebyggelse

Forebyggelse af infektioner sparer mange penge

Aarhus Universitetshospital har sparet penge, og reduceret sygefravær ved at opruste på forbedret hygiejne. Der er store samfundsøkonomiske besparelser ved at forbedre hygiejnen på sygehusene, da det mindsker antallet af hospitalserhvervede infektioner, reducerer genindlæggelser og avler hurtigere raskmelding. Sammen med virksomheden Sani Nudge har man implementeret deres nye teknologi, som bl.a. hjælper med at sikre håndvask og afspritning. Et sygehus med 500 senge, der har 45.000 indlæggelser årligt, har omkring 3.150 sygehuserhvervede infektioner. En sygehuserhvervet infektion koster i gennemsnit 19.000 kr. Ved at reducere disse med 20 pct., sparer hospitalet ca. 12 mio. kr. Dertil kommer besparelser for mindsket sygefravær blandt personalet samt mindre indlæggelsestid for patienterne³.

Private virksomheder har spillet en afgørende rolle i corona-teststrategien

Coronakrisen har været en omfattende udfordring for store dele af samfundet. Det gælder også i sundhedssektoren. Det blev på meget kort tid nødvendigt at opbygge et stort beredskab, der kunne teste den danske befolkning hurtigt og gnidningsfrit med antigen-tests. Flere forskellige private sundhedsaktører, heriblandt Falck, Copenhagen Medical og Carelink, trådte til og fik på rekordtid opbygget et landsdækkende netværk af testcentre, hvor danskere i alle dele af landet hurtigt og effektivt kunne blive testet for COVID-19.

² Totalomkostninger, der ikke kun ser på indkøbspris, men også medregner indirekte omkostninger som drift, vedligeholdelse og bortskaffelse samt eventuelle gevinster.

³ Ny teknologi booster hospitalernes hygiejne. Innovationsfonden, 2020

Udbud sikrer flere patienter hurtigere adgang til CT-scanning

Region Midtjylland har sendt CT-scanning i udbud, og udvider dermed undersøgelsesmulighederne til de private leverandører. Privathospitalerne kan således hjælpe med til, at patienterne i regionen hurtigere tilbydes en scanning, og dermed svar på deres lidelser, som kan dække over flere sygdomme i de vitale organer.

Kontaktoplysninger for yderligere spørgsmål og kommentarer

Katrina Feilberg Schounborg
Sundhedspolitisk fagchef
+45 6010 1018
KFS@DANSKERHVERV.DK

2. Grøn omstilling

Klimaproblemerne er globale, men løsninger er i høj grad også lokale. Regionerne kan være en vigtig brik i Danmarks grønne omstilling, og være en medspiller, som trækker i den rigtige retning til gavn for borgere og virksomheder.

Danske virksomheder er i front globalt – ikke bare når det kommer til vind, men også nye og alternative grønne og klimavenlige løsninger. Dermed er den grønne omstilling med til at skabe jobs, ligesom den har stor betydning for økonomi og konkurrencekraft.

Regionerne kan understøtte lokal vækst og jobskabelse ved at gå forrest i klimakampen med ambitiøse grønne mål, at stille klimakrav til indkøb, at fremme elektrificering af samfundet og at understøtte udviklingen af klimavenlige bioteknologiske alternativer til plastik, pesticider og animalsk protein.

Økonomisk og klimamæssig ansvarlighed går hånd i hånd, da f.eks. klimavenligt byggeri kan have en lavere totalomkostning grundet de lavere løbende driftsomkostninger efter etablering.

Dansk Erhverv anbefaler

Regionerne skal sikre klare klimaplaner

Reel klimahandling starter med ambitiøse klimamål - og ingen mål kan nås uden en plan. Klimaplaner udgør rammen for troværdige og langsigtede rammevilkår, som virksomheder, offentlige institutioner og borgere kan indrette sig efter i deres omstilling mod CO₂-neutralitet.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- regionerne skal deltage aktivt i klimapartnerskabet DK2020 mellem KL, Regionerne og Realdania, der har til formål at løfte klimarbejdet i alle landets kommuner til den højeste internationale standard.
- der skal sættes ambitiøse mål for, hvornår regionen skal være CO₂- eller klimaneutral - og i forlængelse heraf udarbejdes en klimaplan.
- der skal indtænkes bæredygtighed i planlægningen fra byggeri til operationer - f.eks. i valg af materialer og leverandører.

Regionen som drivkraft for den grønne omstilling

Klimaet fylder mere i borgernes bevidsthed, og det forventes derfor, at regionerne er med til at understøtte en grønnere fremtid. Samlet køber regionerne årligt ind for ca. 75 mia. kroner, og deri ligger et stort potentiale for at indfri borgernes forventninger og for at sikre lokale grønne løsninger, som kan blive internationale succeser.

Dermed kan regionale indkøb være en katalysator for grøn vækst. Det kan eksempelvis gøres ved at fokusere på den totale omkostning ved nyanlæg. Nye bioteknologiske løsninger kan reducere klimabelastningen fra

fødevarer i kantinerne, materialeproduktion mv., samtidig med at der skabes nye arbejdspladser for både højtuddannede, faglærte og ufaglærte.

Regionen kan ved klart at prioritere grønne hensyn i indkøb og samarbejdet med det private være med til at skubbe Danmark i retning af en grønnere fremtid.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- regionen sætter klare mål for grønne hensyn ifm. indkøb, og at man kommunikerer dem til markedet.
- man i sin indkøbsstrategi stiller mål om, at grønne krav indgår som konkurrenceparameter i halvdelen af udbud den kommende valgperiode.
- 50 pct. af udbud skal ske med totalomkostninger og funktionskrav i 2025.
- regionen indgår i nationalt samarbejde om udvikling af positivliste for klimastandarder og metoder til klimaberegninger
- man regionalt afprøver nye biotek-løsninger i de regionale udbud.

Grøn strøm og energieffektivitet drives frem regionalt

Hvis Danmark skal nå klimamålene, er fokus på grønne løsninger og energieffektivitet afgørende for at få gjort teknologien til en integreret del af hverdagen. Her spiller regionens prioriteter og indkøb en rolle i at sikre efterspørgsel på – samt udbygning af – grønne og energieffektive løsninger.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- den regionale bilpark skal bestå af grønne biler.
- favorisere grønne transportformer på offentlige p-pladser.
- man fremmer udnyttelsen af overskudsvarme fra virksomheder i regionen.
- nyanlæg bygges energi- og ressourceeffektivt.

Handlekraft der har indfriet potentialet i den grønne omstilling

Grønnere produkter gennem aktiv indkøbspolitik

De fem regioner lavede i 2018 et fælles udbud, som for første gang indeholdt et krav om, at plastemballage skal kunne genanvendes. Alene Aarhus Universitet sendte på daværende tidspunkt ca. 300 ton plastemballage til forbrænding. Affald, som i princippet kunne have været genanvendt. Det viser, at regionerne gennem en aktiv indkøbspolitik kan bidrage til udvikling af grønnere produkter⁴.

Regionen faciliterer energiomstilling på tværs af kommunegrænser

Region Hovedstaden arbejder for en bæredygtig omstilling af energisystemet på tværs af kommunegrænser og sektorer ved f.eks. at facilitere samarbejder mellem aktører i regionen. De næste fire år er planen, at man sammen vil skabe nye projekter inden for energibesparelser, smart energi og energilagring. Målene er fastsat af Region Hovedstaden samt 33 kommuner og 11 forsyningsselskaber i det fælles energiprojekt, 'Energi på Tværs'. Projektet har udarbejdet en fælles energivision og et roadmap for, hvordan omstillingen for energi nås⁵.

Ladepladser gør det lettere at have el- og hybridbiler

Sydvestjysk Sygehus byggede sammen med Esbjerg Kommune og Clever parkeringspladser med mange ladepladser. Parkeringen er omkostningsfri for både patienter og personale. Pladserne er så effektive, at man allerede nu er ved at udvide kapaciteten, da flere medarbejdere og patienter nu kører elbil⁶.

Kontaktoplysninger for yderligere spørgsmål og kommentarer

Ulrich Bang

Markedschef for Klima, Energi & grønne løsninger

+45 2157 9417

UBA@DANSKERHVERV.DK

⁴ Gennembrud for cirkulær økonomi: Hospitaler stiller nye krav til plast-leverandører. Region Midtjylland, januar 2018.

⁵ Sådan arbejder vi med energiomstilling. Region Hovedstaden, 2021.

⁶ Langt mellem laderne til elbiler i Skejby. Århus Stiftstidende, marts 2021.

3. Infrastruktur og mobilitet

Et velfungerende vejnet, gode havne, baner samt kollektiv trafik giver mobilitet, og en høj grad af mobilitet er en forudsætning for, at der kan skabes arbejdspladser, tiltrækkes borgere og skabes vækst overalt i Danmark. Gode transportmuligheder giver muligheder i hverdagen for borgere og virksomheder, som hurtigt og bekvemt kan nå alle dagens gøremål: Alt fra pendling til og fra uddannelse og arbejde, til transporten til og fra fritidsaktiviteterne.

Området har desværre været underprioriteret i årevis, hvorfor der nu er et kæmpe behov for at give den regionale infrastruktur et løft. Køer på de danske veje koster årligt tidsspilde svarende til 68.000 fuldtidsstillinger. Derudover skader køerne klimaet som helhed, ligesom de rammer lokalt, når et stort antal køretøjer holder i tomgang og støjer samt forurener.

Hver tredje sidder i kø til og fra arbejde hver dag, og en ud af syv har oplevet at skifte job grundet for lang transporttid. 67 pct. af denne pendling sker i bil, 18 pct. på cykel og kun 10 pct. i kollektiv trafik⁷. Derudover transporteres der hver dag enorme mængder af varer og personer på vejene med lastbiler og andre transportmidler, som i særlig høj grad har behov for et velfungerende vejnet for at kunne levere den service, som borgerne forventer.

For at kunne sikre bedre rammer for vækst, udvikling og velvære er bedre veje, baner, lufthavne og havne derfor vigtige.

Udbygning, opgradering og vedligehold kan dog ikke stå alene. Transport har stor en betydning for den grønne omstilling, så det er vigtigt, at man ud fra en samlet plan arbejder hen imod at investeringerne er fremtidssikrede og i absolut topklasse.

Dansk Erhverv anbefaler

Entrepreneur- og driftsopgaver skal sættes i udbud

For at få mest mulig infrastruktur og mobilitet for pengene er det afgørende at få alle relevante aktører i spil. Herunder de mange private virksomheder, som med både know-how og moderne teknologi kan sikre, at regionen får den mest fremtidssikrede infrastruktur til den bedste pris. Dette uanset om der er tale om oprensning og transport af forurenede jord, den regionale busstrafik eller sygetransport.

⁷ Transportvaneundersøgelsen. DTU, marts 2021.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- alle entreprenør- og driftsopgaver i udgangspunktet sættes i udbud for at lade private aktører komme med deres bud – og pris – på opgaveløsningen.
- der tænkes i hvad – og ikke hvordan – en opgave skal løses. Det sætter nye metoder og fremgangsmåder i spil.
- regionen ikke selv producerer ydelser, som private i forvejen kan tilbyde til en tilfredsstillende kvalitet og pris.

Fremtidssikring af den trafikale infrastruktur

Det er vigtigt, at den trafikale infrastruktur er gearet til fremtidens udfordringer. Hvis vi skal reducere trængslen på vejene, er det vigtigt, at regionen er en konstruktiv medspiller for at få fremmet og realiseret infrastrukturelle projekter inden for både vej, bane og skibstrafik. Som en koordinerende tværkommunal instans har regionerne en vigtig stemme i den regionale trafikudvikling. Regionen har også mulighed for at forstå koordineringen af større transportkorridorer som f.eks. EU's STRING og Green-Mile, hvor der etableres brint-ladestander langs motorvejen på strækninger, der går over landegrænser ved hjælp af EU-midler.⁸

Dansk Erhverv foreslår, at:

- man regionalt støtter op omkring investeringer i ny infrastruktur og udbygning af eksisterende.
- der arbejdes for et sammenhængende vej-, bus- og banenet.
- regionerne indgår i større tværregionale samarbejder for etableringen af den nødvendige grønne lade- og tankinfrastruktur. Der kan herigennem søges medfinansiering gennem EU's regionale udviklingsfond.

Sygetransport som privat specialitet

Et af regionens vigtigste områder inden for transportområdet er transport af syge- og tilskadekomne borgere samt prøver mv. Det omhandler både konkret ambulancekørsel, men også kurrer kørsel af testsvar, blodprøver etc. Transport er en dansk kernekompetence, som dansk erhvervsliv kan hjælpe sundhedsvæsenet med effektivt, sikkert og til en god pris.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- ambulancekørsel som udgangspunkt skal i udbud. Gerne opdelt i forskellige delregioner for at sikre bedre adgang til markedet og udbud af leverandører.
- transport af prøver og personer, der skal genoptrænes, tjekkes mv., sættes i udbud hos private leverandører.

Handlekraft, der har styrket infrastruktur og mobilitet

Unik enighed om tvær-motorvej⁹

I Region Sjælland står kommuner og erhvervsliv samlet i en unik enighed om at der bør bygges en motorvejsforbindelse mellem Kalundborg og Rønnede. Region Sjælland vil i kraft af sin særlige placering – og gennem dialog og vidensdeling – skabe de bedste rammer for bæredygtig vækst og for borgernes livskvalitet. En velfungerende infrastruktur og et effektivt transportsystem er væsentlige forudsætninger for at skabe vækst og udvikling i Region Sjælland. Arbejdsstyrkens mobilitet er således knyttet tæt til fremkommeligheden i regionens infrastrukturer, og vi arbejder blandt andet for at skabe sammenhæng på tværs, hvilket en tværgående motorvej fra Kalundborg til Rønnede vil styrke.

Regioner og EU sikrer grønne transportkorridorer¹⁰

Region Syddanmark og Region Hovedstaden er begge gået aktivt ind i projektet *STRING* fra EU. Projektet har til formål at sikre 'Grønne Transportkorridorer' for lastvognstrafik internt i det indre marked. Projektet sikrer, at lastbiler kan køre på brint – vha. en udbygget tankinfrastruktur langs motorvejene - på tværs af Danmark og Tyskland, samt i Norge og Sverige.

Private sikrer el-busser i region Syddanmark¹¹

De regionale ruter er kendetegnet ved længere ruter, der går på tværs af kommunegrænser, og det er ikke helt enkelt at benytte grønne drivmidler, som sikrer en stabil drift over længere afstande. El-busser er tidligere blevet fravalgt pga. den begrænsede rækkevidde, men teknologiudviklingen går stærkt. Et udbud af 20 regionale busruter formåede at skifte den almindelige diesel ud med den miljøvenlige biodiesel, og sparede klimaet for op mod 3.250 tons CO₂ i den toårige driftsperiode.

⁸ *STRING*. Region Syddanmark. Marts 2021.

⁹ *Den Sjællandske Tværforbindelse*. Region Sjælland. April 2021.

¹⁰ *STRING*. Region Syddanmark. Marts 2021.

¹¹ 10 mio. kr. til grønne busser i Region Syddanmark. Januar 2021.

Supercykelsti samarbejdet

Supercykelstier er et samarbejde mellem 30 kommuner og Region Hovedstaden. Samarbejdet arbejder for at skabe en bedre cykelinfrastruktur, der gør det sundt, nemt og sikkert at vælge cyklen til og fra arbejde – også på strækninger over fem kilometer.

Samarbejdet forpligter kommunerne til at yde et højt serviceniveau til cyklisterne og at udvikle nyskabende løsninger, som gør det nemmere at vælge cyklen samt at øge antallet af pendlere, der cykler dagligt.¹²

Kontaktoplysninger for yderligere spørgsmål og kommentarer

Jesper Højte Stenbæk

Fagchef for transport og infrastruktur

+45 4033 8877

JHS@DANSKERHVERV.DK

---

¹² *Supercykelstier*. Sekretariatet for Supercykelstier, 2021.

4. Forskning

Kan vi leve af sundhed? Det korte svar er ja. Life science- og sundhedsbranchen er en kæmpe vækstmotor for dansk økonomi og eksport, som i høj grad har trukket os igennem COVID-19. Branchen beskæftiger over 218.000 danskere¹³ på tværs af den offentlige og private sektor.

Life science-eksporten rundede 151 mia. kr. sidste år. Det er en fremgang på ni mia. kr., i forhold til året før, hvilket er ny rekord. Fremgangen betyder, at life science-eksporten nu udgør 22 pct., af den samlede danske vareeksport. Det er en tydelig fremgang i forhold til 2010 hvor andelen lå på 12 pct. Hvis vi formår at fastholde de seneste 10 års flotte eksportvækst frem mod 2030, er potentialet enormt. I et sådant ambitiøst scenario vil life science-eksporten stige med knap ni pct. om året, og nå et niveau på ca. 345 mia. kr. i 2030.

Da regionerne og den offentlige sektor i Danmark er nøgleaktører inden for sundhed og velfærd, er et produktivt samarbejde om forskning, data, afprøvning og implementering afgørende for at kunne styrke Danmarks position som et sundheds- og life science-land. Kort sagt bør der fra regionernes side stræbes efter at give Danmarks bedste behandling til patienterne i samarbejde med virksomhederne.

Dansk Erhverv anbefaler

Regionerne skal være bedst til klinisk forskning

Klinisk forskning løfter kvaliteten på afdelingerne og sygehusene, og det er desuden med til at tiltrække nye, innovative behandlingsmuligheder til Danmark frem for andre lande. Danmark er et lille land, og derfor kan vi ikke konkurrere på størrelse, men på kvalitet – og her spiller den regionale indsats på området en nøgle-rolle.

Dansk Erhverv anbefaler derfor følgende tiltag, som kan styrke rammerne for klinisk forskning i regionerne.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- vilkårene skal være ens på tværs af regionerne.
- der skal være færre omkostninger og gebyrer forbundet med klinisk forskning.

¹³ Danmarks Statistik, tabel RAS300 (2019), Ansatte i Medicinalindustri, Fremstilling af medicinsk udstyr, hospitaler, samt læger, tandlæger mv.

- der skal være hurtigere sagsbehandling i de videnskabetiske komiteer.
- der skal være klare incitamentsstrukturer for læger, der indgår i forskningssamarbejder.
- regionen skal matche eksternt finansiering af klinisk forskning 1:1.
- regionen skal etablere et forskningsudvalg og en politik for klinisk forskning.
- der skal sættes et mål for antal ph.d.-forløb/erhvervs-ph.d.er årligt.

Adgang til sundhedsdata og kliniske databaser

Fremtidens sundhedsvæsen er digitalt, og det genererer en hel masse data om os alle. Sundhedsdata har et enormt potentiale, men det skal selvfølgelig bruges forsvarligt. Med data kan man optimere operationer, forebygge sygdomme samt skabe ny medicin, nye arbejdsgange og bedre velfærd.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- der skal afsættes ressourcer til efteruddannelse i brug af sundhedsdata.
- regionen skal understøtte én national indgang til sundhedsdata samt stille anonymiserede data til rådighed for forskning og virksomheder.
- man tænker på at opsamle data i hele behandlingsforløbet.

Handlekraft, der har styrket adgangen til viden og forskning

Fælles forskningspulje fremmer forebyggelse

Med "Den fællesregionale pulje til forskning i forebyggelse" vil regionerne løfte folkesundheden, så danskerne får flere sunde leveår. Puljen skal bidrage med viden, om hvad der virker i praksis inden for forebyggelse, og hvad der er effektivt, så regioner og andre parter får bedre mulighed for at koordinere og prioritere indsatser, der fremmer folkesundheden. Puljen er blevet udmøntet tre gange. Den blev første gang udmøntet i 2019, hvor otte projekter modtog bevilling. I 2020 modtog ni projekter bevilling. Og nu, i 2021, har syv projekter modtaget bevillinger for i alt 6,8 mio. kr.¹⁴

Udvalg for Forskning, Innovation og Uddannelse

Region Hovedstaden har, som Danmarks eneste region, et dedikeret stående udvalg for forskning, innovation og uddannelse. Formålet er at styrke regionen som partner inden for sundhedsforskning og fokusere på at skabe gode betingelser for forskning gennem bl.a. stærke samarbejder mellem hospitaler, uddannelsesinstitutioner, lægepraksis og private virksomheder, herunder sundhedspersonales egne forskningsaktiviteter¹⁵.

Kunstig intelligens skal tyde røntgenbilleder, så lægerne kan bruge tid på patienterne

Den danske life science-startup Radiobotics har en målsætning om at udvikle kunstigt intelligente algoritmer, der skal hjælpe læger over hele verden med at analysere og fortolke røntgenbilleder hurtigere og mere præcist, end det er muligt i dag. Algoritmerne skal være med til at sikre en hurtigere og mere sikker diagnosticering, og de kan samtidig være med til at frigive ressourcer hos læger og andet sundhedspersonale. Radiobotics ApS, Bispebjerg og Frederiksberg Hospital har netop fået midler fra Innovationsfonden og EU's Eurostars-program til at føre projektet ud i livet¹⁶.

Kontaktoplysninger for yderligere spørgsmål og kommentarer

Katrina Feilberg Schounborg

Sundhedspolitisk fagchef

+45 6010 1018

KFS@DANSKERHVERV.DK

¹⁴ Fælles regional pulje til forskning i forebyggelse. Danske Regioner, 2021.

¹⁵ Om Udvalget for Forskning, Innovation og Uddannelse. Region Hovedstaden, 2021.

¹⁶ Kunstig intelligens skal tyde røntgenbilleder, Innovationsfonden, 2021.

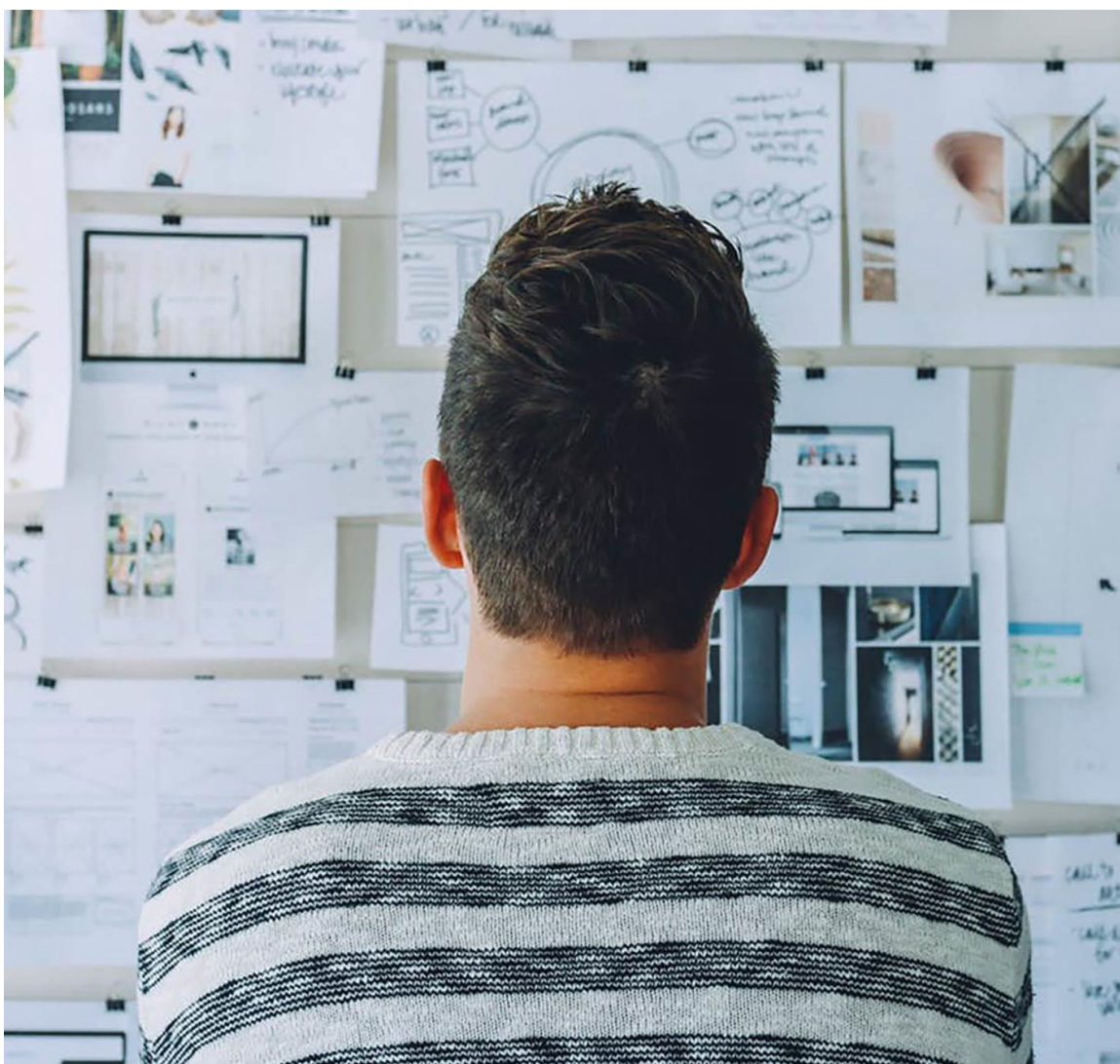

5. Iværksætterier og innovation

Når iværksætteren tager initiativ, er det til gavn for alle borgere. De skaber morgendagens arbejdspladser, og leverer fremtidens velfærd til gavn for et samlet Danmark i balance. Det er derfor afgørende, at der er gode betingelser for iværksætteri i hele landet. På den måde sikres det, at hele Danmarks iværksætterpotentiale udnyttes til fulde.

Iværksætteri skal dyrkes nedefra, hvor der allerede er et etableret fundament. Iværksætteri er nemlig ikke et politisk projekt. Derfor er det vigtigt, at vi får skabt gode, specialiserede clusters i hele landet. Fra succesfulde klyngedannelser har vi erfaret, at nogle lokalområder har særlige fordele inden for visse sektorer, og det skal kultiveres. I Odense i Syddanmark har vi set en naturlig opblomstring af en robotklynge, mens Soundtech-virksomheder har medført succesfuld innovation inden for lyd- og høreapparater i Struer i Midtjylland.

Iværksætteren ønsker sig hellere et marked end støtte. Et godt regionalt erhvervs-klima, hvor regionen ses som en aktiv medspiller frem for en administrativ og økonomisk udfordring, bidrager til at løfte den eksisterende iværksætterkultur, og understøtter vækst og arbejdspladser i hele regionen.

Dansk Erhverv anbefaler

Regionens indkøbsmuskel skal bruges

Regionerne har i kraft af deres rolle som en af Danmarks største indkøbere af sundhedsfagligt udstyr og sundhedsorienteret service en unik mulighed for at understøtte og teste nye innovative løsninger fra startups og vækstvirksomheder ved at prioritere at handle med startups. Offentlige indkøb har en stor signalværdi, og vil derfor kunne hjælpe startups til international succes. Når en dansk startup udvikler et nyt produkt, som er målrettet offentlige institutioner så som hospitaler, er det altafgørende, at virksomheden kan teste eller sælge sin løsning til en dansk offentlig partner. Samtidig kan produkter og løsninger fra små virksomheder tilføre ny innovation til det offentlige.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- der fastsættes et mål for hvor stor en andel af de regionale indkøb, der skal komme fra startups og SMV'er.
- der skal være en regional målsætning om at øge andelen af innovationspartnerskaber.
- ledelsen i regionen skal italesætte og skabe gode rammer for risikovillighed til, at offentlige indkøbere kan vælge nye og mindre leverandører.

Åbenhed i opgaveløsning

En lang række af de ydelser og services, som regionerne i dag leverer, producerer de også selv. Sådan behøver det ikke at være. Der er et stort potentiale i at inddrage private aktører langt mere i løsningen af de fælles sundhedsopgaver igennem konkurrenceudsættelse og udliciteringer. På den måde understøtter regionerne private virksomheder og innovative startups inden for sundhedsvæsenet. Regionerne bør i langt højere grad fokusere på at få løst opgaverne innovativt og til en god pris, frem for hvordan de konkret løses.

De største grunde til at iværksættere ikke byder nok på offentlige udbud er, at det kræver for mange ressourcer, men også at regionerne i for høj grad specificerer den præcise løsning i detaljer i udbuddet. Det hæmmer muligheden for nytænkning i offentlige indkøb.

Det vurderes, at regionerne samlet kan frigøre over en halv milliard kroner igennem udbud.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- opgaver og ydelser i udgangspunktet sættes i udbud.
- regionen i højere grad skal stille funktionskrav frem for at specificere den præcise løsning i detaljer. Dermed skabes der mere plads til innovation i regionale indkøb.

Stop offentligt opgavetyveri

Regionen skal ikke drive virksomhed eller udkonkurrere iværksættere gennem skævvridende konkurrence. Det er til stor skade for små selvstændige og initiativrige privatpersoner, hvis det offentlige går ind og lægger virksomhed på helt andre vilkår, end man er underlagt som privat erhvervsdrivende.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- der skal foretages et obligatorisk markedstjek, inden regionen ruller nye initiativer ud. Hvis der allerede findes et passende tilbud i det private, skal offentligt finansierede aktører ikke bruge ressourcer på at løse opgaven.
- det gøres klart, at det offentlige ikke må drive kommerciel virksomhed. Det offentlige er i udgangspunktet et service- og indkøbsorgan.

Adgang til data og information

Regionerne indsamler i sit arbejde store mængder af data og information, der slet ikke bruges aktivt nok til at forbedre og udvikle nye løsninger. Derudover er der grundlag for at indsamle langt mere og langt bedre data ved at prioritere at implementere ny teknologi. Der findes i dag en lang række barrierer for, at iværksættere kan få adgang til den indsamlede data, og bruge det aktivt til at udvikle nye virksomheder og tilbud, som kan forbedre den verden, vi lever i.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- indsamlet data så vidt muligt skal anonymiseres for efterfølgende at kunne stilles til rådighed for borgere og virksomheder.
- ny teknologi, som IoT, sensorer, AI og andre intelligente former for dataindsamling i langt højere grad skal bruges i den daglige drift.

Fokus på at afprøve nye løsninger

Regionerne står for stort set hele det danske sundhedsvæsen, og der er et konstant pres på kvalitet, service og økonomi. Det stiller krav til varig fornyelse. Regionerne bør derfor i højere grad være åbne for at indgå offentlig-private innovationspartnerskaber og forsøgsordninger med startup-virksomheder, som kommer med en god idé til, hvordan et givent område kan effektiviseres eller forbedres.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- regionen skal facilitere flere innovationspartnerskaber inden for sundhedsområdet for at bruge fælles viden og innovation til at udvikle nye løsningsmodeller og teknologi.
- borgere i højere grad skal have mulighed for at kunne melde sig frivilligt til at afprøve ny teknologi eller nye fremgangsmåder i deres behandlingsforløb.

Handlekraft, der styrket iværksætter

Innovationspartnerskab skabte grundlaget for eksport

Den danske virksomhed Sani Nudge har indgået et innovationspartnerskab med Aarhus Universitetshospital, DTU og Bispebjerg Hospital, hvor deres nye digitale løsning til håndhygiejne blev implementeret og testet. Efterfølgende har de solgt deres løsning til udenlandske hospitaler. *"Innovationspartnerskabet i Danmark har været afgørende for, at vi kunne sælge vores løsning til udlandet. Det har været med til at validere vores produkt over for det udenlandske marked,"* siger Marco Bo Hansen, co-founder af Sani Nudge.

Færre trafikuheld grundet trafikdata

Det hænder, at der opstår farlige situationer i trafikken, når en ambulance suser afsted, hvis bilisterne er uopmærksomme. Det problem ville iværksættervirksomheden Warning Systems ApS løse ved, at der monteres en sender på ambulancerne, som går ind og påvirker FM-signalet for nærværende bilister for at gøre dem opmærksomme på, at en ambulance er på vej. I samarbejde med Kolding Sygehus er systemet afprøvet med succes, og nu er vejen banet for massiv vækst.¹⁷

Kontaktoplysninger for yderligere spørgsmål og kommentarer

Jasmina Pless

Chef for iværksætterpolitik

+45 2924 2234

JPL@DANSKERHVERV.DK

---

¹⁷ Ny publikation med 15 Syddanske succeshistorier om offentlig-privat samarbejde. Region Syddanmark, juli 2015.

6. Digitalisering og ny teknologi

Danskernes dagligdag og arbejdsliv er i dag dybt præget af digitalisering. Borgerne bestiller tider til konsultationer online. De taster oplysninger direkte ind via regionens hjemmeside i forbindelse med forløb. Medarbejderne bruger digitale værktøjer på hospitalerne.

Adgang til højhastighedsbredbånd bliver derfor i stigende grad en betingelse for at fungere i dagens samfund. Store dele af arbejdslivet og benyttelse af offentlige services kan for mange kun fungere via en god forbindelse.

Selvom Danmark er foran, kan oplevelsen nogle steder blive bedre, og der er stadig flere gevinster at høste. Det digitale kompetenceniveau og sikkerheden skal højnes, brugeroplevelsen skal være enkel og forståelig - og mobildækningen og bredbåndsforbindelserne skal fortsat være blandt EU's bedste.

Den gode digitale brugeroplevelse er i sig selv vigtig for regionens borgere og virksomheder i dagligdagen. En god, stabil og sikker digitalisering bidrager til at fremme vækst, innovation og bosætning i hele landet. Det øger også arbejdsglæden og sparer tid.

Dansk Erhverv anbefaler

Skab en bedre brugerrejse i den digitale selvbetjening

Selv om Danmark er i verdensliten for offentlig digitalisering, er der plads til forbedringer. F.eks. erklærer hele 72 pct. af danskerne sig helt eller delvist enige i, at offentlige myndigheder i højere grad bør dele oplysninger med hinanden for at skabe bedre digitale selvbetjeningsløsninger¹⁸. Ydermere stiller øget brug af digitale løsninger også højere krav til brugervenlighed og overblik på hjemmesider og portaler.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- regionens digitale selvbetjening og it-systemer bør have et servicetjek for at forhindre u hensigtsmæssigt brugerdesign og krav om, at borgere og virksomheder f.eks. skal indtaste de samme oplysninger flere gange.
- regionens officielle hjemmesider er opdaterede, brugervenlige og logisk opbyggede.

¹⁸ It-anvendelse i befolkningen. Danmarks Statistik, november 2020.

- det er muligt at danne sig et overblik over kvalitet og muligheder ift. regionens udbud – både offentlige og private - af hospitaler, sundheds- og vaccinationscentre med det formål, at borgere kan vælge den udbyder, som passer dem bedst.

Stabil og sikker adgang til internet og ny teknologi

Nye teknologiske løsninger som bygger på bl.a. Internet of Things (IoT), Virtual Reality (VR) og kunstig intelligens (AI), er med til at styrke kvaliteten, reducere omkostningerne og skære ventelisterne ned.

Danmark har en europæisk førerposition i digital infrastruktur. Udviklingen går stærkt, og derfor er det afgørende, at regionen er en medspiller, når det kommer til afprøvning og indkøb af ny teknologi.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- der regionalt tænkes i datadreven styring og digitale løsninger fra start. Det gælder en lang række services som f.eks.:
  - monitorering og styring af energiforbrug i regionens bygninger.
  - selvregulerende belysning.
  - telemedicin (online konsultationer mv.).
  - jordforurening.
  - sensorer, som overvåger behov for rydning og saltning af veje.
  - intelligent affaldsstyring, hvor skaldepanden melder, når den er fuld og klar til tømning.
- udstyre regionale ejendomme som sygehuse, sundhedscentre, regionshuset mv. med godt og sikkert it-udstyr, der giver stabile internetforbindelser, og opgradere til højhastighedsbredbånd, hvor det ikke allerede er sket.
- vægte fremtidssikring af digitalt udstyr i regionale indkøb, så nye mobiltelefoner er klar til 5G, skærme kan afspille i ultra-HD mv.

Handlekraft, der har udnyttet potentialet i ny teknologi

Kunstig intelligens aflæser røntgenbilleder

Virksomheden et faldende antal medarbejdere som manuelt kan aflæse dem. Her bruger *Radiobotics* kunstig intelligens, fra tusindvis af allerede-diagnosticerede røntgenbilleder, til - med stor præcision - at kunne diagnosticere patienterne på rekordtid. Nykøbing Falster Sygehus i Region Sjælland har indgået et produktivt samarbejde med den danske virksomhed, som allerede nu høster international anerkendelse¹⁹.

Digitalisering som fokusområde

Region Hovedstaden ønsker at gå forrest i digitaliseringen af sundhedsvæsenet. Patienterne efterspørger det, og digitalisering kan skabe smidigere arbejdsgange og styrke samarbejdet med kommunerne og almen praksis. Alle skal kunne komme i kontakt med sundhedsvæsenet, på digitale platforme. Det skal være lettere for medarbejdere og patienter at få adgang til vigtige oplysninger. Region Hovedstaden vil, med digitale løsninger understøtte patienterne i at blive en aktiv del af deres eget forløb hvilket er højt prioriteret politisk og hos ledelsen²⁰.

Kontaktoplysninger for yderligere spørgsmål og kommentarer

Poul Noer

Fagchef for telepolitik

+45 3082 1989

PNO@DANSKERHVERV.DK

¹⁹ Nykøbing F. Sygehus som det innovative akutsygehus, september 2020.

²⁰ Fokusområder for Region Hovedstaden. Region Hovedstaden, 2021.

Dansk Erhvervs fokus på de regionale og kommunale erhvervsvilkår

Dansk Erhverv arbejder for, at de regionale og kommunale rammevilkår fremmer servicevirksomhedernes konkurrencekraft og internationalisering. Der skal være konkurrencefremmende og ensartede vilkår, for at drive virksomhed i hele landet, herunder god fysisk og digital infrastruktur, øget konkurrenceudsættelse og færre administrative byrder for erhvervslivet.

Det er afgørende, at kommunerne prioriterer og formulerer en erhvervspolitik, der fremmer vækst- og konkurrencekraften i serviceerhvervene, og som dermed understøtter den strukturelle erhvervsudvikling. Den kommunale erhvervspolitik skal ligeledes etableres i samspil med de øvrige kommuner samt med opmærksomhed på den begyndende etablering af vækstcentre i Danmark, således at der ikke skabes uhensigtsmæssig konkurrence, kommunerne i mellem, men at der til gengæld etableres konstruktive, samarbejder til fordel for virksomhedernes konkurrenceevne. Det er samtidig nødvendigt at erkende og inddrage de kulturelle rammebetingelsers betydning som forudsætning for tiltrækning og fastholdelse af kvalificeret arbejdskraft.

Virksomhedernes forudsætning for at være effektive og produktive forudsætter, at kommunernes myndighedsudøvelse, godkendelser og lignende sker rettidigt og effektivt. Derfor arbejder Dansk Erhverv for, at den kommunale erhvervsservice organiseres med "én indgang" ud fra god kundeforståelse. Den kommunale erhvervsservice skal tilige være forberedt på at servicere og møde internationale virksomheder.

Lokal og regional repræsentation

Dansk Erhvervs mere end 180 lokale og regionale repræsentanter bidrager, gennem deres plads i de forskellige fora, til at fremme Dansk Erhvervs medlemmers interesser og vilkår. Repræsentanternes daglige virke som virksomhedsledere, giver dem et solidt og kvalificeret afsæt, for at forstå de udfordringer virksomhederne står overfor – og ikke mindst for at bidrage med kompetente og perspektivrige anbefalinger på disse udfordringer. Repræsentanterne fungerer i uformelle netværk med hinanden på tværs af regioner og fora – og i samspil med Dansk Erhvervs sekretariat.

Ønsker du en uddybende dialog om hvordan regionerne kan blive bedre til at bruge handlekraften, så kontakt os endelig.

Niels Milling
Underdirektør
+45 2011 2240
NMI@DANSKERHVERV.DK

Per Thye Rasmussen
Chefkonsulent
+45 5336 7082
PTR@DANSKERHVERV.DK

Marie-Louise Fabrin
Politisk konsulent
+45 2265 0938
MAFA@DANSKERHVERV.DK

DANSK ERHVERV
Børsen
1217 København K

www.danskerhverv.dk
info@danskerhverv.dk
T. + 45 3374 6000

Vi handler på vegne af vores medlemmer

I Dansk Erhverv handler vi hver dag på vegne af 18.000 medlemsvirksomheder og flere end 100 brancheforeninger. Vi er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for et af verdens mest handlekraftige erhvervsliv.

Vi tilbyder rådgivning inden for medarbejder- og virksomhedsforhold og politisk gennemslagskraft. Vores indsatser bygger på medlemmernes aktive deltagelse i netværk og udvalg.

I Dansk Erhverv arbejder vi hver dag for, at Danmark bliver verdens bedste land at drive virksomhed i. Til gavn for arbejdspladser, velstand og Danmark i fremgang.

Vi arbejder for et Danmark med sammenhængskraft og handlekraft.

**DANSK
ERHVERV**